

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 31. august 2021
Kontor: Straffuldbyrdselskonto-
ret
Sagsbeh: Malte Hansen
Sagsnr.: 2021-0030-6233
Dok.: 2036602

Endelig besvarelse af spørgsmål nr. 1249 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 1249 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 15. juni 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Gustav Schaldemose

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1249 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere den forståelse af praksis ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, som ligger til grund for redegørelse indhentet af Krims Retshjælp hos en advokat med hensyn til indsattes ret til uovervåget kommunikation? Der henvises til REU alm. del – bilag 356.”

Svar:

1. Det anføres i redegørelsen indhentet af Krims Retshjælp, der henvises til i spørgsmålet, at det er opfattelsen, at indsatte i lukkede institutioner ikke længere kan føre uaflyttede telefonsamtaler med gratis retshjælpsinstitutioner, herunder Krims Retshjælp, og at dette er i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK).

2. Det følger af EMRK artikel 8, stk. 1, at enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, herunder sin korrespondance. Ingen offentlig myndighed kan gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, undtagen for så vidt det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres ret og frihed, jf. artikel 8, stk. 2.

Efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (EMD) praksis nyder indsattes korrespondance beskyttelse efter artikel 8, jf. f.eks. EMD's dom af 27. juli 2004 i sagen Doerga mod Nederlandene (50210/99), § 53, og Kjølbro, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention for praktikere, 5. udg. (2020) (herefter: Kjølbro), s. 987-989.

EMD har udtalt, at en vis kontrol med indsattes korrespondance er påkrævet og ikke i sig selv uforeneligt med konventionen, jf. Kjølbro, s. 988 og EMD's dom af 25. marts 1983 i sagen Silver m.fl. mod Storbritannien (5947/72; 6205/73; 7052/75; 7061/75; 7107/75; 7113/75; 7136/75), § 98, og dom af 25. februar 1992 i sagen Pfeifer og Plankl mod Østrig (10802/84), § 46. Dog har EMD fastslået, at korrespondance mellem en indsat og dennes advokat nyder særlig beskyttelse, og det gælder, hvad enten der er tale om korrespondance om verserende eller påtænkte retssager eller om mulige klager over forhold under afsoning eller fængselsmyndigheder, jf. Kjølbro, s.

989, og EMD's dom af 25. marts 1992 i sagen Campbell mod Storbritannien (13590/88), §§ 46-48.

Der henvises i redegørelsen til EMD's dom af 8. juli 2013 i sagen Yefimenko mod Rusland (152/04), §§ 148-149, samt dom af 28. januar 2011 i sagen Boris Popov mod Rusland (23284/04), §§ 108-109, til støtte for, at straffuldbyrdelsesloven ikke lever op til EMRK. I sagerne fandt EMD, at der ikke kunne ske rutinemæssig overvågning af den indsatte brevkorrespondance med vedkommendes advokat, idet der hverken forelå en konkret sikkerhedsrisiko eller påvirkningsrisiko mellem klagerne og advokaten. På den baggrund fandt EMD, at den russiske lovgivning ikke indeholdt tilstrækkelige sikkerhedsforanstaltninger til at beskytte klagerne imod vilkårlige indgreb fra myndighedernes side.

3. Det følger af straffuldbyrdelseslovens § 57, stk. 1, jf. stk. 6, jf. § 56, stk. 1, at en indsat i en lukket institution har adgang til at føre telefonsamtaler med bl.a. den advokat, der har været beskikket for eller valgt af den pågældende som forsvarer i den straffesag, der har ført til indsættelse i institutionen, eller i en verserende straffesag, uden at telefonsamtalen optages, påhøres eller aflyttes. Det samme gælder telefonsamtaler med advokater, der i medfør af retsplejelovens § 733 er antaget af justitsministeren til at beskikkes som offentlige forsvarere.

Det følger endvidere af straffuldbyrdelseslovens § 57, stk. 3, jf. stk. 2, at øvrige telefonsamtaler i lukkede institutioner som udgangspunkt optages, påhøres eller aflyttes, medmindre dette ikke findes nødvendig af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme, af hensyn til at forebygge kriminalitet eller af hensyn til beskyttelse af den forurettede ved lovovertrædelsen.

Efter reglerne i straffuldbyrdelsesloven har indsatte i lukkede fængsler således ret til at føre uovervågede telefonsamtaler med deres advokat, ligesom udgangspunktet om aflytning i øvrige tilfælde skal fraviges, hvis dette ikke findes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme, af hensyn til at forebygge kriminalitet eller af hensyn til beskyttelse af den forurettede ved lovovertrædelsen. På den baggrund er det Justitsministeriets vurdering, at straffuldbyrdelseslovens regler ikke rejser spørgsmål i forhold til EMRK artikel 8.

Det kan desuden oplyses, at Justitsministeriet ikke umiddelbart er bekendt med andre domme fra EMD end EMD's dom af 28. januar 2011 i sagen Boris Popov mod Rusland og dom af 8. juli 2013 i sagen Yefimenko mod Rusland, hvor EMD forholder sig til spørgsmålet om, hvorvidt telefonsamtaler ført af indsatte i lukkede fængsler rutinemæssigt kan overvåges.